

Del passat i del pervindre

(Col·laboració espontània)

Evidentment que remontant-nos a l'entorn del 1900 quan cada casa del centre de nostra vila era una fabriqueta, o fàbrica, per a l'elaboració de taps de suro, i que degut a l'abandó per part dels Governats Nacionals en no negociar tractats de comerç en conservació de tan abundosa font de riquesa, anaren minvant en nombre, i importància, fins arribar a l'actual estat de greu paral·lisi, o desaparició casi absoluta.

Aquella activitat industrial i comercial fou la que modelà el caràcter lliberal i demòcrata en totes les contrades on es fabricaven taps de suro.

No cab dubte com s'ha dit en distintes ocasions, de que si tots aquell fabricants en lloc de persistir dintre les manipulacions sureres haguessin liquidat aquestes per anar a invertir llurs estalvis en la compra de terrenys plans i acondicionar-los de regadiu, haurien fet quant menys tres coses; conservar dits estalvis, disposar de treball productiu i evitar la desaparició d'un crescut nombre de famílies que les necessitats les portaren a d'altres poblacions de Catalunya i d'Espanya.

Cap bona idea vingué a il·luminar en aquella època tan greu, el sentit pràctic dels nostres fabricants de taps per sortir airoso del que és estat el més aclaparador dels desastres econòmics.

Cisco, a reveure i... anima't.

Adeu Pona... ressalada - això darrer ho diu tot baixet -

I la Pona que li ha semblat entendre alguna cosa, ràpidament es gira i l'hi diu - Com deies?

-I el Cisco esquivant l'escomesa, amb el tó més natural del món contesta.

-No res.

-Tota confosa ella afegeix - Em creia haber sentit...

-Ho has entès malament. Adeu.
I ara senyors, fins el nombre vinent.

X.

dos fills de Gelonca, esperant de la vostra benevolència sabreu separar sens ofendre-us, si alguna cosa resultés inesperadament mortificosa ja que no és el nostre esperit molestar a ningú. Com que tractant-se de la Pona el que més abundaran seran les trepaceries es per això que us fem aquest prec, no dubtant tindrem la satisfacció de veure'ns complaguts. Fet aquest petit preàmbul, donarem pas a la Pona que ja l'hem vista tota carregada de cistells baixant de l'autobús i allargant la mà al Cisco que impassiblement no s'ha mogut de la seva habitual postura, li ha donat el més expressiu bon dia havent sigut corresposta amb altre de la mateixa magnitud.

-Bon dia Cisco.

-Bon dia Pona. Gràcies a deu que't veig per aquí. Ja'm creia que havies lliurat l'ànima al purgatori, amb tants dies sense veure't.

-Ep noi, mira com parles que jo amb el purgatori no hi tinc res que veure. No soc tant eretje com tu.

-I que tal, que tal, com et troves? - fa en Cisco.

-Bastant be, un xic de pesament de cames, poc dalit, amb el que més, m'ho conec és amb l'enraonar, amb l'enraonar conec que no estic be com abans.

-Be, tot passarà, amb una bona dossis de tranquil·litat i bons aliments que no crec que't faltin per ara...

-Ai! Tranquil·litat... no és que estigui malament a casa, el que hi ha és que no havia de cometre les imprudències, de deixar passar les propossicions per a casar-me. Ara com ara tinc els pares, però ja comencen a ésser grans, gairebé vells, i això comença a fer-me passar mals ratos pensant que serà de mi el dia que ells faltin. Hi he pensat moltes vegades amb això. I tú no hi has pensat mai de que et pots trobar de la mateixa manera?

-A dir veritat, per ara, no se m'ha ocorregut semblant idea - respon en Cisco.

-Ai Cisco. Que la joventut solament passa una sola vegada i qui no l'aprofita a temps creant una família, quan se n'adona ja és tard.

-Bueno Pona, deixem aquest enraonament, perquè encara em faries posar trist.

-I la Pona diu apart tota desilusionada - Ai Deu meu, ja pots xiular...

-Apa explica'm que ha passat per el poble durant aquest temps de la teva malaltia.

-Ja t'he dit que gairebé he quedat sens esma per enraonar, a més que tinc molta pressa i no puc entretenir-me. Cregues que ho sento vivament però fill avui no pot ésser d'altre manera.

-Aixís no m'en diràs res?

-Perdona que sigui aixís, però és que no puc, si m'entretingués massa no podria complir amb tots els encàrrecs que duc.

-Bueno Pona; quan tornaràs?

-No puc precisar-ho, probablement estaré un mes.

-Com és que trigaràs tant?

-Noi a casa també tenim que fer. I t'adverteixo que alguna vegada si no fos per donar pler a la vista veient a qui jo sé no hi vindria tant sovint a mercat.

-I qui és aquest afortunat, si es pot saber?

-A pillo. Prou que ho endevines.

-No Pona, no - diu amb picardia el Cisco, i després afegeix - Doncs que vagi be i dona molts recorts a casa dient-los-hi que per ara estic bó.

-Compliré l'encàrrec a satisfacció teva i meva. Adeu.

-Adeu, Pona

I tot just hauria fet escassament deu passes a fora el fielat, reula i diu. M'he recordat d'una de notícia que aquesta si que vull donar-te-la.

-Ja em fas content - diu ell - digues.

-Recordes del Pepet i la Maria que ja la darrera vegada vaig dirte'n alguna cosa?

-A, si. La Maria, la de la cantonada. Si, i què?

-Doncs, que ja està.

-Que vols dir, que ja està. Què ja son casats?

-Tant com casats diuen que no, però vaja es diu que de dos cases n'han feta una.

-Be molt be - diu el Cisco -

-Molt be. Eh? - Afegeix ella - I tú aquí sens fer cap determini.

-Tot arribarà, no'm passa pas el temps.

-A ne tu no et passa, eh? Doncs a ne mi, si no hi porto pressa em sembla que si que'm passarà. Bueno